

Григоренко Г. С., к. е. н. Водолазська О. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

РОЛЬ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ В БІЗНЕСІ

Антикризове управління в сучасних реаліях глобалізаційних процесів покликане створювати необхідні умови для стабілізації та подальшого розвитку бізнесу як всередині країни, так і на світових ринках. Антикризове управління дає змогу отримувати достовірну інформацію щодо проблемних ділянок роботи підприємства і надавати керівні вказівки, які регулюватимуть і контролюватимуть критичний стан організації та застосовуватимуть необхідні способи зменшення ризику негативних наслідків кризи [1]. Кризовий менеджмент складається з:

- визначення методів, що використовуються у процесі реагування на кризу;
- встановлення показників-індикаторів, щоб визначити етап розвитку кризи і задіяти необхідні механізми реагування;
- встановлення зв'язку між чинниками, що викликають створення надзвичайної кризової ситуації.

Антикризовий менеджмент потрібно розглядати як складний, багатоплановий процес, включаючи конкретні фінансові процедури, відповідний маркетинговий план, а також надзвичайні заходи для мобілізації ресурсів.

На думку багатьох науковців, кризу легше передбачити, ніж усунути. Отже успіх антикризового управління визначається ступенем готовності компаній до потенційних загроз та кризи, наявністю резервів, рівнем підготовки менеджерів та сформованості запобіжних заходів, методами управління ефективністю фінансово-господарської діяльності. Для цього бізнес структурам необхідно розробити антикризову програму, яка є спеціально підготовленим внутрішнім документом з переліком основних запланованих заходів, спрямованих на попередження впливу негативних чинників. Необхідними складовими такої програми повинен бути: перелік конкретних заходів, які впроваджуються для запобігання кризі, строки їх початку та завершення, необхідні матеріальні, трудові та фінансові ресурси, очікувані результати, а також визначатися відповідальні особи та виконавці. Отже, успіх подолання кризи залежить від здатності провідних керівників своєчасно виконати відповідні кроки [3].

Беззаперечно, позитивним моментом запровадження антикризового управління в бізнесі стане також попередження загрози банкрутства компаній. Першочерговим етапом процесу антикризового управління, як будь-якого управлінського процесу, має стати поглиблена оцінка у динаміці показників фінансового стану підприємства, а саме: рівня прибутковості та ефективності використання активів, капіталу та їх складників; рівня фінансової стійкості та показника фінансового левериджу; обсягу сплачуваних штрафних санкцій за порушення фінансового та господарського законодавства [2].

В кінцевому підсумку, антикризове управління повинне забезпечити підприємству фінансову стабілізацію, бути спрямоване на своєчасне попередження можливих кризових ситуацій та прийняття адекватних заходів щодо усунення впливу негативних чинників на підприємницьку діяльність. Це досягається при послідовному та систематичному виконання таких дій:

1) регулярний розрахунок показника чистого робочого капіталу. Позитивне значення цього показника вказує на реальну можливість підприємства своєчасно сплачувати свої зобов'язання перед кредиторами, збільшувати обсяги виробництва і використовувати конкурентні переваги;

2) контроль поточної і перспективної платоспроможності. Оцінка саме цього показника у динаміці з врахуванням фактору часу є важливим, бо такий підхід визначає здатність підприємства своєчасно створювати необхідний обсяг грошових коштів, або можливість залучати кошти саме в той момент, коли це необхідно для підприємства в рамках виконання договірних умов та платіжної дисципліни [4].

При веденні бізнесу в зарубіжній практиці прагнуть дотримуватися такого правила: для забезпечення мінімальних гарантій інвестиціям величина оборотних активів повинна як мінімум у 2 рази перевищувати короткострокові зобов'язання. Для досягнення такого стану вони пропонують діяти наступним чином:

1) аналізувати стан дебіторської заборгованості, оскільки зменшення обсягу дебіторської заборгованості – суттєвий резерв покращення платоспроможності та загалом фінансового стану підприємства. Для цього необхідним є проведення заходів щодо її зменшення (ознайомлення з фінансовим станом потенційних покупців, стягнення простроченої заборгованості та ін.);

2) визначати тривалість операційного і повного циклу бізнесу. Це дозволить відслідкувати процес руху матеріальних запасів від їх придбання, перетворення на готову продукцію та її реалізацію [5].

Отже сучасному бізнесу простіше пережити кризу, якщо він буде готуватись до кризи. Це є основне завдання антикризового менеджменту. Для українського бізнесу в умовах економічної та політичної нестабільності життєво необхідним є розробка антикризових програм, які враховують всі аспекти та екологічні чинники бізнесу. Щоб компанія працювала успішно керівництво повинно вміти визначати та враховувати ряд кризових аспектів, а відтак вживати заходів для того, щоб не тільки зупинити їх негативний вплив, а й досягти максимально позитивних результатів.

Список використаних джерел:

1. Govan D. Crisis in the enterprises. – Strategic Advisory Services, 2010. – 194 p.
2. Євтух О. Т. Фінансовий менеджмент для магістрів і не тільки : навч. посіб. / О. Т. Євтух, О. О. Євтух. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 456 с.
3. Єпіфанова І. Ю. Сутність антикризового управління підприємства / І. Ю. Єпіфанова, Н. О. Оранська // Економіка і суспільство. – 2016. – Вип. 2. – С. 265–269.
4. Мокряк К. В. Інноваційна діяльність в концепції системи антикризового фінансового управління підприємством / К. В. Мокряк // Молодий вчений / Економічні науки. ОНЕУ. – 2016. – № 4 (31). – С. 142–146.
5. Тимошенко О. В. Антикризове управління як передумова підвищення ефективності діяльності підприємства / О. В. Тимошенко, О. Ю. Буцька, Ф. Х. Сафарі // Економічний аналіз : зб. наук. праць / ТНЕУ. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр ТНЕУ «Економічна думка», 2016. – Том 23. – № 2. – С. 187–192.

Д. е. н. Гринько Т. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

KEY PERFORMANCE INDICATORS:

ФОРМУВАННЯ, ВИКОРИСТАННЯ, ВПРОВАДЖЕННЯ

Сучасне бізнес-середовище все частіше для суб'єктів підприємництва стає неконтрольованим та непередбачуваним, тому традиційні управлінські методи все частіше стають не життєздатними. Основним сучасним управлінським завданням є підвищення ефективності функціонування та забезпечення успішного